

Scripta

Revista Internacional de Literatura i Cultura Medieval i Moderna
International Journal of Medieval & Modern Literature & Culture

SCRIPTA

Revista Internacional de Literatura i Cultura
Medieval i Moderna

núm. 24 (desembre 2024)

Universitat de València

SCRIPTA, Revista internacional de literatura i cultura medieval i moderna, núm. 24 / desembre 2024 / sumari I - II
ISSN: 2340-4841 · doi:10.7203/SCRIPTA.24.30085

Direcció: Vicent Josep Escartí (Universitat de València) i Robert March (Universitat d'Alacant)

Secretari: Rafael Roca Ricart (Universitat de València)

Editors: Maite Simon Méndez (Publicacions de la Universitat de València)

J. Enric Estrela Garcia (Universitat de València)

CONSELL DE REDACCIÓ

Anna Maria Babbi, (Università degli Studi di Verona), Alfonsina de Benedetto (Università di Bari Aldo Moro), Josepa Cortés Escrivà (Universitat de València), Eulàlia Duran Grau (Institut d'Estudis Catalans), Antoni Ferrando Francés (Universitat de València), Eulàlia Miralles Jori (Universitat de València), Joan Peytaví Deixona, (Universitat de Perpinyà), Valentina Ripa (Università degli Studi di Salerno), Pep Valsalobre Palàcios, (Universitat de Girona)

CONSELL CIENTÍFIC ASSESSOR

Gemma Avenoza Vera (Universitat de Barcelona), Helena Buffery (University College Cork), Júlia Butinyà Jiménez (UNED - Madrid), Antonio Castillo Gómez (Universidad de Alcalá de Henares), Germà Colón Domènech (†) (Institut d'Estudis Catalans), Anna Maria Compagna (Università degli Studi Federico II - Napoli), Antonio Cortijo Ocaña (University of California - Santa Bárbara), Ricardo L. Silveira da Costa (Universidade Federal do Espírito Santo), Dominicque de Courcelles (Centre National de la Recherche Scientifique - Paris), Josep Maria Domingo Clua (Universitat de Lleida), Gabriel Ensenyat Pujol (Universitat de les Illes Balears), Immaculada Fàbregas Alegret (Université de Bretagne -Sud), Antoni Furió Diego (Universitat de València), Montserrat Galí Boadella (Benemérita Universidad Autónoma de Puebla), Marinela García sempere (Universitat d'Alacant), Lluís Gimeno Betí (Universitat Jaume I - Castelló), Albert G. Hauf Valls (Universitat de València), Enric Mallorquí-Ruscallada (California State University at Fullerton), Elisa Martí López (Northwestern University), Joaquim Martí Mestre (Universitat de València), Josep Lluís Martos Sánchez (Universitat d'Alacant), Montserrat Piera (Temple University), Mercè Pujol Berché (Université Paris Ouest - Nanterre - La Défense), Patrizio Rigobon (Università degli Studi di Venezia- Ca'Foscari), Valentina Ripa (Università degli Studi di Bari - Aldo Moro), Albert Rossich Estragó (Universitat de Girona), J. Enric Rubio Albaracín (Universitat de València), Floel Sabaté Curull (Universitat de Lleida), Antoni Simon Tarrés (Universitat Autònoma de Barcelona), Carsten Sinner (Universität Leipzig), Ildikó Szijj (Universitat Eötvös Loránd de Budapest)

Tècnic informàtic: Pedro Castilla Fernández

Auxiliars tècnics: Jose Manuel Carrillo Montero, Joaquín García Lombard

Imatge de la portada: Josep Soriano

ISSN: 2340-4841

Els textos publicats en aquesta revista estan, si no s'indica el contrari, sota una llicència Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 3.0 de Creative Commons. Pot copiar-los, distribuir-los i comunicar-los públicament sempre que cite el seu autor i el nom d'aquesta publicació, *SCRIPTA. Revista Internacional de Literatura i Cultura Medieval i Moderna / International Journal of Medieval & Modern Literature & Culture*, no els utilitze per a fins comercials i no faça amb ells obra derivada. La llicència completa es pot consultar en [Creative Commons](#)

SCRIPTA, *Revista internacional de literatura i cultura medieval i moderna*, núm. 24 / desembre 2024 / sumari I - II

ISSN: 2340-4841 · doi:10.7203/SCRIPTA.24.30085

Sumari

MISCEL·LÀNIA

Xavier Roca Ticó: «Lanzarote como figura Crística: Misticismo y sacrificio en el Caballero de la Carreta de Chrétien de Troyes».....	1-15
Anna Peirats Navarro: «Simbolismo sagrado en la Pasión de Cristo: El pelícano en La literatura medieval».....	16-34
Vicent Martínez: «L'actualitat de la ciència política proposada per Francesc Eiximenis (ca. 1328/32-1409): el <i>Regiment de la cosa pública</i> i el <i>Dotzè del Crestià</i> al servei dels polítics (actuals)».....	35-45
Josep Martínez: «Fraseología diacrónica: "Vengut és qui us gratarà la tinya" (<i>Curiel e Güelfa</i>)».....	46-70
Anna Peirats Navarro: «Aquesta nafra gloria és botiga d'especieria: La contemplación de la Pasión en la Vita Christi de Isabel de Villena»....	71-87
Jacob Mompó: «Estudi i edició crítica del Sermó de la Immaculada Concepció, de Felip de Malla».....	88-148
Matteo Bení: «Las cuatro versiones incunables zaragozanas de las Coplas de Vita Christi de fray Íñigo de Mendoza: estudio lingüístico».....	149-153
Albert Ferrer Orts: «Un paisatge amb figures: aproposit del patronímic Ioannes en la nissaga dels Macip».....	154-171
Juan Pedro Navarro Martínez: «Narrar al sodomita: fuentes de archivo y construcción de biografías nefandas del Reino de Valencia en la Edad Moderna».....	172-191
Rosa María Alabrus Iglesias: «Juliana Morell i les poroses fronteres de catolicitat a la França de la primera meitat del segle XVII».....	192-205
Jordi Bermejo Gregorio: «La significació política de la <i>Lucrècia</i> de Joan Ramis: reivindicació de les lleis i dels costums de Menorca davant el menyspreu al Tractat d'Utrecht per part del governador James Johnston».....	206-230
Emanuela Forgetto: « <i>Ad intra e ad extra: riposizionamenti spaziali nella letteratura del xxx secolo prodotta da donne</i> ».....	231-245
Carles Granell Sales: «L'antòleg com a crític: <i>Versions de l'anglès</i> (1938), <i>Poesia anglesa i nord-americana</i> (1955), <i>El gran vent i les heures</i> (1983) de Marià Manent».....	246-255
Brigitte Lépinette: «À propos de trois œuvres poétiques de Carmelina Sánchez-Cutillas».....	256-304

MONOGRAFIC

Miguel Arche & Marco A. Coronel: «Un diàleg literari i històric a través dels segles».....	305-307
Celio Hernández: «El diseño de una base de datos para una representación de las fuentes históricas valencianas».....	308-324
Mourad Kacimi: «Valencia en Al-Mugrib fi hulā l-Magrib de Ibn Sa‘īd al-Andalusī: Historia y literatura durante el periodo musulmán».....	325-339
Antonio Constán-Nava: «Reconstruyendo la biografía del mudéjar valenciano ‘Abd Allāh b. al-Ṣabbāḥ: dades sobre València (segles XIV-XV)».....	340-354
Fernando Medina: «El memorial de Francesc d'Àvila: una fuente poco explotada de la guerra de Sucesión. Edición y estudio».....	355-369
Gabriela Soler Ends: «La valència del vuit-cents a través del dietari d'Ignacio Gilabert Soler (1744-1751)».....	370-387
Marta Casanovas Beneyto: «Fúria i misericòrdia de Déu. Cròniques dels terratrèmols de Montesa de 1748».....	388-403
Juan Gomis: «Un nuevo catálogo de pliegos sueltos de la imprenta de Agustín Laborda y Campo».....	404-426

RECENSIONS

Júlia Butinya, <i>Jaume I: Libre dels feits</i> . Estudis i edició a cura d'Antoni Ferrando Francés i Vicent Josep Escartí	427-433
Àlex Llinares Planells, Emilio Callado Estela. <i>La capella del palacio Real de Valencia</i>	434-435
Adrià Martí-Badia, Vicent Salvà, <i>Poema Lo somni</i> (1831). València, estudi i edició de Germán Ramírez Aledón.....	436-438
Francesc Feliu & Joan Ferrer. Estel Aguilar. <i>Llengua i literatura catalanes a la Catalunya del Nord (1883-1941)</i>	439-442

Presentació

1. Després de la darrera gota freda que ha afectat el País Valencià, dur a terme l'actual número 24 de *Scripta. Revista Internacional de Literatura i Cultura Medieval i Moderna* no ha estat senzill. No obstant això, ens sentim ben pagats, ara que finalment el podem publicar. A més, és un motiu d'alegria per a l'equip editorial, perquè, com més va més, rebem més articles de molts punts de la geografia interessada en els nostres àmbits d'estudi, tot i que molt sovint no els podem publicar, ja que per accomplir les normes de la revista, algunes d'aquestes col·laboracions no arriben a publicar-se. Tot i així, encoratgem els autors perquè milloren els seus treballs, ja que som del pensar que l'aportació més gran que podem fer com a investigadors és, tot just, insistir i millorar els nostres resultats.

2. El número que ara presentem compta amb la secció miscel·lània, que conté catorze treballs. El primer és de Xavier Roca Ticó, intitulat «Lanzarote como figura Crística: Misticismo y sacrificio en el Caballero de la Carreta de Chrétien de Troyes». El segon és d'Anna Isabel Peirats Navarro, de la Universitat Catòlica de València, amb el títol de «Simbolismo sagrado en la Pasión de Cristo: El pelícano en La literatura medieval». En tercer lloc, Vicent Martínez, de la Universitat d'Alacant, ens aporta «L'actualitat de la ciència política proposada per Francesc Eiximenis (ca. 1328/32-1409): el *Regiment de la cosa pública* i el *Dotzén del Crestià* al servei dels polítics (actuals)». A continuació, Josep Martínez, també de la Universitat d'Alacant, escriu «Fraseología diacrónica: "Vengut és qui us gratarà la tinya" (*Curial e Güelfa*)». Novament, Anna Isabel Peirats Navarro ensaporta un segon treball: «Aquesta nafra gloriosa és botiga d'especieria: La contemplación de la Pasión en la *Vita Christi* de Isabel de Villena». En sisé lloc, Jacob Mompó, de la Universidad Complutense de Madrid, ens ofereix «Estudi i edició crítica del Sermón de la Inmaculada Concepción, de Felip de Malla». Seguidament, l'aportació de Matteo de Beni, de la Universitat de Verona, porta per títol «Las cuatro versiones incunables zaragozanas de las *Coplas de Vita Christi* de fray Íñigo de Mendoza: estudio lingüístico». Al seu torn, Albert Ferrer Orts, de la Universitat de València, du a terme un estudi amb el títol «Un paisatge amb figures: a propòsit del patronímic Ioannes en la nissaga dels Macip». En nové lloc, Juan Pedro Navarro Martínez, de la Universitat de Barcelona, intitula el seu treball «Narrar al sodomita: fuentes de archivo y construcción de biografías nefandas del Reino de Valencia en la Edad Moderna». Immediatamen després, Rosa María Alabrus Iglesias, de la Universitat Abat Oliba CEU, presenta l'article «Juliana Morell i les poroses fronteres de catolicitat a la França de la primera meitat del segle XVII». Jordi Bermejo Gregorio, de la Universitat Internacional de Catalunya i la Universitat Pompeu Fabra, escriu «La significació política de la *Lucrècia* de Joan Ramis: reivindicació de les lleis i dels costums de Menorca davant el menyspreu al Tractat d'Utrecht per part del governador James Johnston». De la Università degli Studi di Napoli “L'Orientale” i la Università degli Studi di Napoli Federico II, Emanuela Forgetta ens presenta «*Ad intra e ad extra: riposizionamenti spaziali nella letteratura del xx secolo prodotta da donne*». Carles Granell, de la Universidad Nacional de Educación a Distancia, pubica «L'antòleg com a crític: *Versions de l'anglès* (1938), *Poesia anglesa i nord-americana* (1955), *El gran vent i les heures* (1983) de Marià Manent». Finalment, tanca la secció Brigitte Lépinette, de la Universitat de València, amb el treball «À propos de trois œuvres poétiques de Carmelina Sánchez-Cutillas».

Pel que al monogràfic, que porta per títol «Un dialeg literari i històric a través dels segles», la introducció està escrita per Miguel Arche i Marco Antonio Coronel, ambdós de la Universitat

de València, a qui donem les gràcies per la seu coordinació, acció que estenem també a Celio Hernández, l'investigador que obri aquesta secció amb el text «El diseño de una base de datos para una representación de las fuentes históricas valencianas». Així mateix, la resta d'investigacions que configuren el monogràfic són «Valencia en Al-Mugrib fī hulā l-Magrib de Ibn Sa‘īd al-Andalusī: Historia y literatura durante el periodo musulmán» i «Reconstruyendo la biografía del mudéjar valenciano ‘Abd Allāh b. al-Šabbāh: dades sobre València (segles XIV-XV)», de Mourad Kacimi i Antonio Constán-Nava, respectivament; «El memorial de Francesc d'Àvila: una font poc explotada de la guerra de Successió. Edició i estudi», de Fernando Medina; «La València del vuit-cents a través del dietari d'Ignacio Gilabert Soler (1744-1751)» de Gabriela Soler Ends; «Fúria i misericòrdia de Déu. Cròniques dels terratrèmols de Montesa de 1748», de Marta Casanovas Beneyto i, finalment, «Un nuevo catálogo de pliegos sueltos de la imprenta de Agustín Laborda y Campo», de Juan Gomis. tots ells, amb més detall, es troben referenciats i valorats a la introducció esmentada.

Per acabar la presentació d'aquest número 24, indiquem que a la darrera secció trobem les recensions signades per Júlia Butinya, Adrià Martí-Badia, Alejandro Llinares i Francesc Feliu i Joan Ferrer, on ens ofereixen el seu punt de vista sobre alguns dels llibres que s'han publicat recentment i han tingut el gust de ressenyar.

3. En aquest punt, encara, és just agrair la col·laboració del fotògraf Josep Soriano, que ens ha permès la reproducció d'una seu obra per a il·lustrar la portada d'aquest número i, encara, per servir d'homenatge a les víctimes de les riuades recents que tant durament han colpejat les terres valencianes i, també, als voluntaris que tant han ajudat, les mans dels quals queden retratades en la imatge que reproduïm. Per últim, ens cal donar les gràcies als avaluadors, ja que sense el seu treball no podríem arribar a bon port.

Vicent Josep Escartí i Robert March

Directors de *Scripta*